

gazeta samorządu i administracji 19 (393)

www.gsia.infor.pl

ZADANIA WŁASNE – ODPADY

gazeta samorządu
i administracji

RENATA MACIEJCZAK

W śmieciach tkwi energia

To, że w odpadach komunalnych drzemie potencjał, wiedzą władze Białej Podlaskiej. Właśnie rusza tam jeden z najnowocześniejszych RIPOK w Polsce, który swym zasięgiem obejmie ponad 190 tys. mieszkańców regionu.

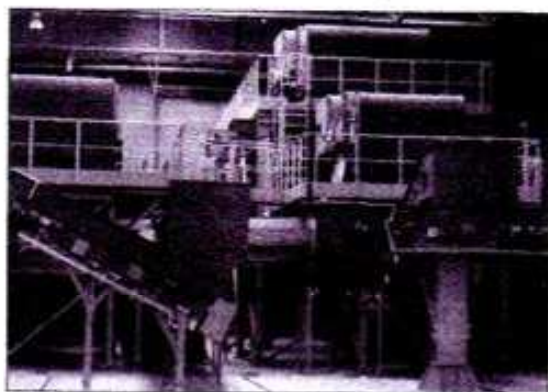
Opady składają się z całego spektrum materiałów i surowców, z których ok. 50% stanowią odpady biodegradowalne, czyli takie, które można rozłożyć metodami mikrobiologicznymi. Właśnie w taki system zainwestowało miasto ze wschodnich rubieży kraju i chce na tym także zarobić. Od wakacji 2013 roku trwało testowanie instalacji do segregacji mechanicznej zmieszanych odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Białej Podlaskiej. Przez kilka tygodni prowadzono próby i eliminowano usterki techniczne, tak aby jesienią móc z ruszyć z całym systemem na dobre.

Przed tym nie uciekniemy

Nowe zadania nałożone na samorządy przepisami unijnymi oraz ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie przewidują m.in. wprowadzenie do 2015 roku selektywnej zbiórki papieru, metalu, plastiku i szkła, zaś do roku 2020 przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu co najmniej połowy materiałów odpadowych z gospodarstw domowych. Ogromny potencjał tkwi w zagospodarowaniu tej ich części, która zawiera w sobie energię, zaś po ponownym przetworzeniu może być wykorzystana jako paliwo alternatywne czy surowiec do produkcji biogazu. Stąd m.in. decyzja władz miasta o budowie ZZO wartej prawie 100 mln zł. Prace budowlane

Finansowanie inwestycji

Projekt jest dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko Oś priorytetowa II. Inwestycja w 51,64% finansowana jest z Europejskiego Funduszu Spójności, reszta pieniędzy pochodzi z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (22,10% w formie pożyczki), Urzędu Miasta Białej Podlaskiej (13%) oraz BWiK (13,20%). Całkowity koszt realizacji projektu wynosi aż 94 mln 684 tys. zł, kwota dofinansowania z Unii Europejskiej to 39 mln 733 tys. zł.

Bialska inwestycja pozwoli na odbiór odpadów od większości mieszkańców regionu.

ruszyły w 2012 roku, a już po roku instalacja jest gotowa do działania.

Supernowoczesne przedsięwzięcie środowiskowe

Największa tego typu inwestycja w województwie lubelskim jest wspólnym dziełem Gminy Miejskiej Biała Podlaska i spółki komunalnej Białskie Wodociągi i Kanalizacja WOD-KAN Sp. z o.o., której gmina zleciła jej przygotowanie i realizację. – To pierwsza w Polsce inwestycja z tak kompleksowym rozwiązaniem, angażująca technologie z XXI wieku. Chcemy wydobyć całą energię znajdującą się w odpadach, a następnie ją wykorzystać – mówi Zygmunt Król, prezes Białskich Wodociągów i Kanalizacji, spółki WOD-KAN. Z zakładu będzie korzystać 18 gmin i cztery miasta z północnej części województwa, zamieszkiwanych przez ok. 190 tys. mieszkańców. Do ZZO dostarczane będą odpady komunalne zmieszane, zielone, budowlane, opakowaniowe, wielkogabarytowe, opony, rtv i agd.

Na terenie zakładu zostały wybudowane obiekty do przetwarzania odpadów komunalnych umożliwiające, przede wszystkim ich odzysk:

- instalacja segregacji mechanicznej odpadów (sortownia) i przygotowania paliwa alternatywnego, zlokalizowane w budynku sortowni.

- instalacja fermentacji beztlenowej frakcji biodegradowalnej (fermentacja, współpracująca z instalacją uzdatniania i układem tłocznym biogazu),
- instalacja stabilizacji tlenowej materiału pofermentacyjnego wraz z instalacją oczyszczania powietrza podprocesowego,
- instalacja dojrzewania osadów pofermentacyjnych,
- kompostownia odpadów zielonych,
- instalacja demontażu odpadów wielkogabarytowych,
- instalacja recyklingu odpadów budowlanych,
- instalacja zagospodarowania biogazu – elektrociepłownia (gazomotory).

Odzyskiwanie energii i oszczędności

W zakładzie w Białej Podlaskiej możliwe jest wydobycie energii skumulowanej w odpadach poprzez wytworzenie biogazu z odpadów biodegradowalnych oraz paliwa alternatywnego z odpadów palnych. Pozwoli to np. na produkcję energii elektrycznej i ciepłej z biogazu na potrzeby zakładu. Co więcej, możliwy jest także przesył biogazu do innych zakładów użyteczności publicznej, chociażby do oczyszczalni ścieków, a także ewentualna sprzedaż nadwyżek energii ciepłej do miejskiej sieci ciepłowniczej. Dzięki inwestycji zorganizowanym systemem zbiórki odpadów zostaną objęci wszyscy mieszkańcy regionu, nastąpi też redukcja składowanych odpadów biodegradowalnych. – *Mamy już podpisane porozumienie z cementownią na odbiór paliwa alternatywnego, które może być wykorzystywane przy wypalaniu klinkieru i produkcji cementu. Korzyści są ogromne, a efekt ekologiczny niewyobrażalny, ponieważ paliwo to zastępuje węgiel, nie ma więc emisji dwutlenku węgla* – mówi Zygmunt Król. Docelowo, władze zakładają wykorzystanie paliwa alternatywnego przez miejski system ciepłowniczy.

Uruchomiona na terenie zakładu sortownia pozwala na maksymalne wydzielenie ze strumienia odpadów komunalnych frakcji surowcowych. Sortowanie mechaniczne poprzedza sortowanie ręczne, które jest traktowane

jako uzupełniający, a nie zasadniczy sposób wydzielenia odpadów poszczególnych surowców. Założeniem jest, aby urządzenia mechaniczne pracowały głównie na wydajność, aby umożliwić sortowaczom pracę nad jakością wydzielonych odpadów. **Odpady biodegradowalne są kierowane do odzysku w instalacji beztlenowej fermentacji biofrakcji, gdzie wytwarzany jest biogaz.** Proces jest zoptymalizowany na wydzielenie jak najmniejszej ilości odpadów, które będą musiały być skierowane na składowisko jako balast. Zakłada się w zasadzie pełną redukcję odpadów biodegradowalnych oraz że do składowania trafi ilościowo nie więcej niż 30% masy przyjmowanych przez ZZO odpadów.

Ekomiasto, ekoludzie

Bialski projekt wpisuje się w politykę miasta, skoncentrowanego na idei EKO-CITY. Jej głównym przesłaniem jest zapewnienie mieszkańcom komfortu życia dzięki tworzeniu segmentów przyjaznego, ekologicznego miasta funkcjonującego w harmonii ze swym otoczeniem.

Te założenia są systematycznie realizowane, pierwszym segmentem tworzonego EkoCity było wybudowanie w 2000 roku (dzięki dotacji z Fundacji EKOFUNDUSZ) instalacji ujmowania biogazu na oczyszczalni ścieków i wytwarzania w kogeneracji energii elektrycznej i ciepłej. Kolejnym elementem jest zaś odzysk energii ciepłej zakumulowanej w jurajskich wodach głębinowych. Wydobywana woda z dwóch studni jurajskich ma temperaturę ok. 16°C. Zmniejszenie jej temperatury pozwala na wykorzystanie odzyskanego ciepła i polepsza jakość procesu uzdatniania wody.

Zastosowane na obydwu ujęciach wody pompy ciepła o łącznej mocy około 365 kW pozwalają na pełne zaspokojenie potrzeb ciepłych obiektów Wod-Kan i stacji wodociągowych. EkoCity to także edukacja, dlatego urządzono Terenowy Ośrodek Edukacji Ekologicznej, gdzie prowadzone są zajęcia z edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży, a także powołano Białskopodlaską Fundację Ekologiczną.

Koncentracja na dążeniu do maksymalnego wykorzystania energii odnawialnej, uzyskiwanej w procesach ujmowania wody, oczyszczania ścieków i zagospodarowania odpadów, to także oszczędności w kieszeni mieszkańców. Wszystko wskazuje na to, że Biała Podlaska wyrasta na ekologiczne miasto dzięki perspektywicznemu myśleniu swych włodarzy. ■

Autorka jest dziennikarką specjalizującą się w tematyce samorządowej

Ilość odpadów przewidywanych do przetworzenia

- Odpady komunalne zmieszane – 35 500 Mg/rok
- Odpady zielone – 1500 Mg/rok
- Odpady budowlane – 7500 Mg/rok
- Odpady wielkogabarytowe – 3200 Mg/rok
- Osady ściekowe – 7500 Mg/rok
- Odpady z selektywnej zbiórki (makulatura, szkło i inne) – 2800 Mg/rok